

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Ședință solemnă

Discursul dnei Síofra O'Leary

Președintele Curții Europene a Drepturilor Omului

Strasbourg, 27 ianuarie 2023

Stimați domni și stimate doamne Președinți ai Curților Constituționale și ai Curților Supreme,

Stimată doamnă Președinte al Biroului delegaților Comitetului Miniștrilor,

Stimate domnule Secretar general adjunct al Consiliului Europei,

Stimată doamnă Secretar general al Adunării Parlamentare,

Stimată doamnă Comisar pentru drepturile omului,

Excelențele Voastre,

Doamnelor și domnilor,

Aș dori să vă mulțumesc, personal și în numele tuturor colegilor mei, pentru că ne-ați onorat cu prezența dumneavoastră la această ședință solemnă care marchează deschiderea anului judiciar la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

Prin prezența dumneavoastră, demonstrați nu doar angajamentul față de Curtea noastră, dar și angajamentul dumneavoastră, în această perioadă tragică pe care o parcurge Europa, față de mecanismul european de protecție a drepturilor omului. Pe măsură ce urmărim, împreună să salvăm democrația și preeminența dreptului și să protejăm drepturile omului, prezența dumneavoastră în fiecare an la acest eveniment depășește cu mult ceremonialul.

Astăzi vorbesc în această ocazie pentru prima dată. Deși sunt foarte conștientă de onoarea care mi-a fost încredințată, simt mai presus de toate responsabilitatea grea pe

care o implică această funcție, și anume cea de a lăsa intact edificiul Convenției pentru generațiile viitoare.

Din fericire, este o responsabilitate pe care o împărtășesc cu judecătorii de înaltă clasă și de mare dedicație, și profit de această ocazie pentru a le mulțumi atât colegilor mei, cât și membrilor Grefei care ne sprijină să ne realizăm activitatea noastră de judecători.

Cercetătorii care privesc înapoi la 2022 vor avea la dispoziție o mulțime de termeni pentru a descrie vremurile pe care le trăim. Conceptul de „*Zeitenwende*”, folosit de Cancelarul german, mi se pare foarte potrivit - o schimbare de eră; sfârșitul unei ere.

În 2022, am experimentat șocurile pandemiei și am asistat la daune ecologice controversate, dar perceptibile, la o criză energetică și la revenirea inflației – să nu uităm temerile mereu ridicate de fenomenele migrației și de dezvoltarea deseori anarhică a rețelelor sociale.

Totuși, evenimentul major și tragic din anul 2022 a fost reîntoarcerea a ceea ce părea de neconceput: din nou un război pe continentul european între două state membre ale Consiliului Europei și eliminarea statului agresor din Consiliu.

Având în vedere originile Convenției și obiectivele pe care le urmărește, Curtea Europeană a Drepturilor Omului nu a putut scăpa de acest cataclism.

După cum știți, Rusia a fost eliminată din cadrul Consiliului Europei la 16 martie 2022¹.

Curtea a adoptat imediat, în ședință plenară, o rezoluție prin care rămânea competentă să examineze cererile împotriva Federației Ruse în privința actelor sau omisiunilor care pot constitui o încălcare a Convenției, cu condiția ca acestea să fi avut loc până la 16 septembrie 2022².

Această așa-zisă jurisdicție „reziduală” a Curții derivă din articolul 58 din Convenție.

În prezent, în fața Curții sunt 16 800 de cauze împotriva Federației Ruse.

De la eliminarea Rusiei din Consiliu, mai multe formațiuni judiciare ale Curții au continuat să proceseze cauzele rusești și au pronunțat mai multe hotărâri importante. Mă gândesc, de exemplu, la Hotărârea Marii Camere în cazul *Fedotova și alții*, pronunțată în urmă cu o săptămână, prin care se constată o încălcare a articolului 8 din

¹ Rezoluția CM/Res(2022)2 privind încetarea calității de membru al Federației Ruse la Consiliul Europei (Adoptată de Comitetul de Miniștri la 16 martie 2022 la reuniunea 1428ter a Deputaților Miniștrilor).

² Rezoluția Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la consecințele încetării calității de membru al Federației Ruse la Consiliul Europei în lumina articolului 58 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

cauza absenței oricărei posibilități, potrivit legislației ruse, de a obține recunoașterea formală a unei relații între persoanele de același sex³.

Curtea va continua să se ocupe de cererile rusești în următoarele luni. În conformitate cu strategia de impact, procesarea acestor cazuri va fi diferențiată, ținând cont de importanța problemelor juridice în discuție și de existența unei jurisprudențe bine-stabilite aplicabile în acel domeniu.

Aș dori să subliniez că în prezent există opt cazuri interstatale pe rol împotriva Rusiei. Procesarea acestor cauze rămâne o prioritate de vârf pentru Curte, așa cum o demonstrează decizia de admisibilitate pronunțată în urmă cu două zile în cazul *Ucraina și Țările de Jos v. Rusia*. Reiterând caracterul esențial al Convenției de instrument constituțional al ordinii publice europene, Marea Cameră a subliniat că:

„scopul Înaltelor Părți Contractante urmărit la încheierea Convenției a fost să nu-și acorde reciproc drepturi și obligații în conformitate cu interesele lor naționale individuale, ci pentru a realiza scopurile și idealurile Consiliului Europei, așa cum sunt exprimate în Statutul său și „să stabilească o ordine publică comună a democrațiilor libere ale Europei, cu scopul de a proteja moștenirea lor comună de tradiții politice, idealuri, libertate și preeminența dreptului”⁴.

Mai mult ca orice, exercitarea de către Curte a competenței sale reziduale reflectă faptul că un stat nu poate profita de expulzarea sa din cadrul Consiliului Europei pentru a evita responsabilitatea pentru încălcările Convenției. Acest fapt este cu atât mai important cu cât unele dintre cazuri sunt de mare importanță în ceea ce privește responsabilitatea Rusiei pe baza dreptului internațional.

În ciuda provocărilor prezentate în 2022, Curtea a căutat să-și îndeplinească misiunea cu fidelitate și s-a pronunțat în privința a 39 570 de cereri, dintre care 4 168 au ajuns hotărâri.

În prezent, Curtea are pe rol 74 650 de cereri pe rol, față de aproximativ 70 000 acum un an. Aproximativ 10 000 de cereri sunt legate de conflicte în desfășurare, situație care se reflectă și în cele 19 cereri interstatale aflate acum pe rolul Curții.

Ca în anii precedenți, trei sferturi din cauzele pendinte vizează cinci state. În primul rând, Turcia, cu 20 300 de cereri, urmată de Federația Rusă, Ucraina (10 600), România (5 900) și Italia (3 700).

³ *Fedotova și alții v. Rusia*, nr. 40792/10 și alți 2, 13 iulie 2021.

⁴ *Ucraina și Țările de Jos v. Rusia*, nr. 8019/16, 43800/14 și 28525/20, § 385, 25 ianuarie 2023.

Câțiva dintre predecesorii mei au subliniat necesitatea unei mai mari conștientizări de către autorități cu privire la lipsa resurselor de care dispune Curtea. Având în vedere rolul pe care suntem chemați să-l jucăm și situația pe care tocmai am descris-o, nu am de ales decât să fac același lucru.

Pe tot parcursul procesului de reformă de la Interlaken și chiar și ulterior, Curtea a funcționat fără încetare pentru a-și îmbunătăți eficiența. Va continua să o facă [și sub președinția mea].

Referitor la organizare, totuși, nu există nicio marjă pentru îmbunătățiri suplimentare. În prezent, noi, ca tribunal, ne ocupăm de mai multe cauze complexe interstatale, procesând simultan zeci de mii de cereri individuale depuse în aproximativ 40 de limbi. Managementul cauzelor depinde nu doar de judecători, ci și de disponibilitatea juriștilor cu experiență, capabili să stăpânească aceste limbi și care sunt familiarizați cu sistemele juridice din 46 de state membre.

Sprijinul politic pentru valorile Consiliului Europei și pentru sistemul Convenției în sine va fi, fără îndoială, în centrul celui de-al 4-lea Summit de la Reykjavik, în mai.

Totuși, acest sprijin trebuie transpus în mod imperativ în furnizarea de resurse materiale adecvate și o finanțare mai durabilă pentru a promova implementarea unei Convenții care, de peste 70 de ani, a contribuit la stabilitatea, securitatea și pacea în Europa.

Doamnelor și domnilor,

Având în vedere tema seminarului judiciar din această după-amiază, este firesc ca întrebările privind consolidarea democrației și mijloacele de contracarare a regresiei democratice să fie tratate în intervenția mea din această seară.

Multă cerneală a curs, și pe bună dreptate, în ultimii ani în privința garanțiilor privind preeminența dreptului care decurg din Convenția Europeană și provocărilor directe la adresa independenței judecătorilor la care Europa a fost martoră. În schimb, se poate să se fi instalat o complăcere în unele state în ultimele decenii cu privire la succesul Convenției în materie de sprijinire și de conservare a democrației în sine.

Cu toate acestea, în ultimii ani, Curtea noastră a fost martoră la eforturile directe de a desființa democrația, singurul model politic prevăzut de Convenție. Regresia democratică, descrisă în mod adecvat drept „moarte din cauza miilor de tăieturi”, ia multe forme diferite, de la adoptarea de măsuri de subminare a justiției, de îngrădire a

presei, de înăbușire a pluralismului politic, de lipsire de control și de echilibru instituțional, până la eliminarea concurenței politice sau trecerea cu vederea a corupției.

S-a uitat că menținerea și realizarea în continuare a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sunt cel mai bine asigurate de o democrație politică eficientă, susținută de preeminența dreptului și de o înțelegere și respectare comună a drepturilor omului? Dacă da, evenimentele tragice care au avut loc în Ucraina în februarie anul trecut și forțele care au dat naștere acestor evenimente ne-au reamintit cu siguranță importanța a ceea ce pentru ce strămoșii noștri au luptat atât de mult.

Democrația, la fel ca drepturile omului și preeminența dreptului, nu se dobândește o dată pentru totdeauna. Ele pretind o luptă constantă.

Prin protecția drepturilor civile și politice de bază, Convenția joacă un rol vital în asigurarea faptului că elementele de care avem nevoie pentru o societate pașnică - democrația, toleranța și pluralismul - sunt la locul lor. Este necesară vigilența constantă pentru a împiedica demontarea lor. Convenția Europeană este un produs, așa cum spunea unul dintre predecesorii mei, Luzius Wildhaber, al „realismului idealist”. Este ancorat în convingerea că regimurile democratice, care respectă drepturile fundamentale, nu intră în război între ele, astfel încât nu reprezintă o problemă de jurisdicție pur națională dacă democrațiile recidivează în dictaturi⁵. Scopul Convenției, potrivit celor care au redactat-o, a fost de a se asigura că statele Consiliului Europei sunt democratice și că rămân astfel.

În jurisprudența sa recentă cu privire la libertatea de exprimare, considerată de mult timp partea vitală a democrației, Curtea a fost sensibilă la forma, natura și calitatea informațiilor primite de alegători, prezenți și viitori.

Sunt impresionat în special de un extras dintr-un caz german recent privind articolul 10, în care Curtea a subliniat:

„importanța enormă, din perspectiva politicilor publice, a predării și educării copiilor, într-o manieră credibilă, despre libertate, democrație, drepturile omului și preeminența dreptului”⁶.

⁵ Luzius Wildhaber, „Rethinking the European Court of Human Rights” în Jonas Christoffersen și Mikael Rask Madsen (eds), *The European Court of Human Rights between Law and Politics* (Oxford University Press 2011), pp. 204-230.

⁶ *Godenau v. Germania*, nr. 80450/17, § 54, 29 noiembrie 2022.

În vremuri periculoase, când valorile considerate până acum de la sine înțelese în Europa postbelică sunt tot mai contestate, trebuie să ne concentrăm asupra tinerilor și asupra viitorului lor.

Potrivit tradiției, voi aminti câteva cazuri din ultimul an care sunt emblematic, în acest moment de cotitură istorică, pentru rolul esențial jucat de Convenție.

În prima cauză, *H.F. și alții v. Franța*, pronunțată de Marea Cameră la 14 septembrie 2022, reclamantii au solicitat, fără succes, la nivel național, repatrierea de urgență a fiicelor și a nepoților lor, deținuți în lagăre din nord-estul Siriei⁷.

Curtea a subliniat că articolul 3 § 2 din Protocolul nr. 4 nu presupune un drept general la repatriere.

Totuși, dreptul de a intra pe teritoriul național poate da naștere unei obligații pozitive din partea statului în care refuzul de a întreprinde orice demers ar conduce la plasarea naționalului în discuție într-o situație comparabilă, *de facto*, cu cea a unui exil.

Refuzul de repatriere trebuie să fie însoțit de garanții adecvate. Acest fapt presupune un mecanism de control în fața unui organism independent – nu neapărat de natură judiciară – care să verifice dacă motivele deciziei atacate nu sunt arbitrare. Reclamanții trebuie să se poată familiariza, deși pe scurt, cu motivele invocate și trebuie să se poată verifica dacă interesul superior al oricărui copil implicat a fost avut în vedere.

Având în vedere lipsa unei decizii oficiale și refuzul instanțelor naționale de a-și exercita competența, Curtea a constatat o încălcare a articolului 3 § 2 din Protocolul nr. 4 la Convenție.

A doua hotărâre pe care doresc să o menționez este *NIT S.R.L. v. Republica Moldova*, pronunțată de Marea Cameră în aprilie 2022⁸. Cazul a vizat libertatea de exprimare a unui post de televiziune care, în urma alegerilor, a devenit o platformă de critică la adresa noului Guvern. A fost sancționat pentru încălcări grave și repetate ale obligației legale de a asigura echilibrul politic și pluralismul. Licența de emisie a fost revocată în cele din urmă. În fața Curții, compania a invocat articolul 10 și articolul 1 din Protocolul

⁷ *H.F. și alții v. Franța* [GC], nr. 24384/19 și 44234/20, 14 septembrie 2022.

⁸ *NIT S.R.L. v. Republica Moldova* [GC], nr. 28470/12, 5 aprilie 2022.

nr. 1 la Convenție. Curtea a constatat că nu a avut loc nici o încălcare a vreunei prevederi, în circumstanțele particulare ale cauzei.

Cazul a ridicat probleme noi legate de dimensiunea internă a pluralismului mass-media, deschiderea discursului în democrațiile europene și echilibrul corect între protejarea pluralismului politic în mass-media și respectarea libertății editoriale.

Când state precum Moldova optează pentru un model de reglementare care pretinde pluralismul intern, conceput să garanteze o acoperire politică echilibrată, acest fapt se încadrează în marja lor de apreciere și reflectă adesea cultura lor politică și dezvoltarea istorică a sectorului lor de radiodifuziune. Articolul 10 nu impune un model precis de pluralism intern atâta timp cât diversitatea generală a programului în ansamblu este garantată la nivel național. Rolul Curții este de a se asigura că efectele regimului de reglementare ales de un stat sunt compatibile cu garanțiile oferite de articolul 10, iar controlul pe care îl exercită va fi un control mai mult sau mai puțin strict, în funcție de gradul de limitare a libertății editoriale pe care îl presupune modelul ales.

Existența garanțiilor procedurale a fost considerată de Curte de o importanță deosebită atunci când s-a ajuns la revocarea unei licențe de emisie ca în acest caz, dar și rolul autorității de reglementare, a cărei independență trebuie verificată, dată fiind natura delicată și complexă a acestui rol.

Hotărârea *NIT* ne reamintește că libertatea și pluralismul mass-media sunt factori care facilitează preeminența dreptului și răspunderea democratică. Ea prezintă rolul important jucat de Consiliul Europei, stabilind standarde privind jurnalismul responsabil, pluralismul media și independența esențială a autorităților de reglementare în acest domeniu.

În total, Marea Cameră a pronunțat nouă hotărâri în anul 2022, inclusiv una în contextul procedurilor de infringement pe baza articolului 46 § 4 din Convenție⁹. Mai mult, trei avize consultative au fost emise la solicitarea Curții Supreme Administrative a Lituaniei,¹⁰ a Curții de Casație a Armeniei¹¹ și a Consiliului de Stat al Franței¹². A șaptea

⁹ *Kavala v. Turcia* (procedura de infringement) [MC], nr. 28749/18, 11 iulie 2022.

¹⁰ Aviz consultativ privind evaluarea, în temeiul articolului 3 din Protocolul nr. 1 la Convenție, a proporționalității unei interdicții generale de a candida după demiterea din funcție în cadrul procedurii de demitere [MC], cererea nr. P16-2020-002, Curtea Supremă Administrativă lituaniană, 8 aprilie 2022.

¹¹ Aviz consultativ privind aplicabilitatea prescripției urmăririi penale, condamnării și pedepsei cu privire la o infracțiune constituind, în fond, un act de tortură [MC], cererea nr. P16-2021-001, Curtea de Casație a Armeniei, 26 aprilie 2022.

¹² Aviz consultativ privind diferența de tratament dintre asociațiile de proprietari „cu existență recunoscută la data constituirii unei asociații municipale de vânători agreate” și asociațiile de proprietari înființate după această dată [MC], cererea nr. P16-2021-002, Consiliul de stat francez, 13 iulie 2022.

cerere de aviz consultativ, de data aceasta din partea Curții Supreme a Finlandei, se află încă pe rol¹³.

În timp ce hotărârile Marii Camere pot atrage atenția cea mai mare, hotărârile pronunțate de Camerele formate din șapte judecători, în conformitate cu „strategia noastră de impact”, se referă din ce în ce mai mult la chestiuni juridice și societale complexe și importante. După cum știți, strategia urmărește să asigure identificarea și procesarea rapidă a unor asemenea cazuri.

Acest fapt este bine ilustrat într-o serie de patru hotărâri pronunțate în 2022 în legătură cu criza preeminenței dreptului din Polonia: [*Grzęda*, *Advance Pharma*, *Żurek* și *Juszczyszyn*¹⁴] dintre care doar una a fost pronunțată de Marea Cameră.

Atât în *Grzęda*, cât și în *Żurek* a fost în discuție limitarea nejustificată a accesului reclamanților la un tribunal pentru a contesta încetarea prematură a mandatului lor de membri ai Consiliului Național al Magistraturii (CNM), în timp ce ambii erau judecători. Constatând că articolul 6 § 1 este aplicabil și încălcat, Curtea a subliniat că acolo unde sunt înființate consilii judiciare, statele trebuie să-și asigure independența față de puterile executive și legislative pentru a proteja integritatea procesului de numire a judecătorilor. Schimbarea fundamentală în modul de alegere a membrilor judecători ai CNM, analizată împreună cu încetarea anticipată a mandatului membrilor judecători anteriori, precum și al judecătorilor reclamanți, a însemnat că independența acestuia nu mai era garantată.

În cauza *Żurek*, Camera a constatat, de asemenea, o încălcare a articolului 10 din Convenție ca urmare a aplicării unei serii de măsuri reclamantului, care a fost purtător de cuvânt al CNM și critic al reformelor judiciare. Potrivit Curții:

„dreptul general la libertatea de exprimare a judecătorilor de a aborda chestiunile referitoare la funcționarea sistemului de justiție poate fi transformat într-o obligație corespunzătoare de a se pronunța în apărarea preeminenței dreptului și a independenței judiciare, atunci când aceste valori fundamentale sunt amenințate”¹⁵.

¹³ Curtea Europeană a Drepturilor Omului a acceptat o cerere (nr. P16-2022-001) de aviz consultativ în temeiul Protocolului nr. 16 la Convenție primită de la Curtea Supremă a Finlandei la 10 octombrie 2022. În cererea sa, Curtea Supremă din Finlanda a solicitat CtEDO să ofere un aviz consultativ cu privire la drepturile procedurale ale unei mame biologice în procedurile privind adopția copilului ei adult.

¹⁴ *Grzęda v. Polonia* [MC], nr. 43572/18, 15 martie 2022; *Advance Pharma sp. z o.o v. Polonia*, nr. 1469/20, 3 februarie 2022; *Żurek v. Polonia*, nr. 39650/18, 16 iunie 2022; *Juszczyszyn v. Polonia*, nr. 35599/20, 6 octombrie 2022.

¹⁵ *Żurek v. Polonia*, nr. 39650/18, § 222, 16 iunie 2022.

Cazurile sunt demne de remarcat din mai multe motive. În primul rând, Curtea a subliniat că, în lumina principiilor subsidiarității și responsabilității partajate, obligația părților contractante de a asigura independența judecătorilor este esențială pentru sistemul Convenției în sine. Acesta din urmă nu poate funcționa corect fără judecători independenți. În al doilea rând, toate părțile contractante trebuie să respecte standardele preeminenței dreptului și să și respecte obligațiile pe baza dreptului internațional, inclusiv cele asumate în mod voluntar la ratificarea Convenției. Dreptul național, inclusiv constituțiile naționale, nu poate fi invocat ca justificare pentru nerespectarea acestor obligații. În sfârșit, aceste hotărâri în care Curtea s-a referit pe larg la jurisprudența paralelă privind preeminența dreptului a Curții de Justiție a Uniunii Europene reflectă și mai mult sinergia dintre cele două instanțe europene pentru apărarea independenței judecătorilor și a valorilor care stau la baza Convenției.

În *Ecodefence și alții v. Rusia*, hotărârea definitivă la care voi face referire, reclamantii erau organizații neguvernamentale implicate în probleme ale societății civile, care au fost înscrise într-un registru al așa-numiților „agenți străini” finanțat din „surse străine”¹⁶. Acest fapt a rezultat în impunerea de amenzi administrative, cheltuieli financiare și restricții severe asupra activităților lor. O organizație, Memorial, câștigătoare în comun al Premiului Nobel pentru Pace în 2022, a fost lichidată, declarată ilegală și dizolvată forțat în același an.

Într-o hotărâre pronunțată în iunie 2022, Curtea a constatat o încălcare a articolului 11, interpretat în lumina articolului 10 din Convenție, din cauza conceptelor de bază din Legea agenților străini care nu corespundeau condiției Convenției de previzibilitate. În plus, controlul judecătoresc nu a reușit să ofere garanții adecvate și eficiente împotriva exercitării arbitrare și discriminatorii a marjei largi de apreciere lăsate executivului prin lege.

În *Ecodefence*, Curtea a subliniat că:

„procesul democratic este unul continuu, trebuind susținut în mod continuu prin dezbateri publice libere și pluraliste și continuat de mulți actori ai societății civile”¹⁷.

Reglementarea rusă contestată reflecta ideea că controlul extern al problemelor legate de drepturile omului și preeminența dreptului era suspect și o potențială amenințare la adresa intereselor naționale. Ca răspuns, Curtea a subliniat că drepturile tuturor

¹⁶ *Ecodefence și alții v. Rusia*, nr. 9988/13 și alți 60, 14 iunie 2022.

¹⁷ *Ibid*, § 139.

persoanelor în spațiul juridic al Convenției sunt o chestiune de interes pentru toate statele membre ale Consiliului European.

Doamnelor și domnilor,

Hotărârea *Ecodefence* ne reamintește, de asemenea, că în virtutea articolului 34 din Convenție, statele contractante se angajează să se abțină de la a împiedica exercitarea efectivă a dreptului la cerere individuală. Acest drept este piatra de temelie a sistemului Convenției. În *Ecodefence* și în alte trei cauze decise în 2022, Curtea a constatat că nerespectarea măsurilor provizorii de către statele reclamate încalcă obligațiile lor prevăzute la articolul 34.

Având în vedere rolul vital jucat de măsurile provizorii în sistemul Convenției, ar trebui să fie un motiv de îngrijorare gravă faptul că unele state contractante sunt pregătite să neglijeze cerințele internaționale ale preeminenței dreptului în acest mod.

În sfârșit, referitor la acest caz, ca orice instanță competentă, și noi trebuie să fim deschiși și autocritici. Curții i-a luat prea mult timp pentru a hotărî în cauza *Ecodefence*; un fapt care subliniază necesitatea consolidării strategiei de impact și gestionarea rapidă a cazurilor-cheie la care m-am referit anterior, fapt care subliniază și nevoia de a avea resursele necesare pentru a face acest lucru.

Înainte de a mă adresa oaspetelui nostru de onoare, permiteți-mi să vă reamintesc că astăzi este Ziua internațională de comemorare a victimelor Holocaustului.

Să nu uităm de ce a fost concepută Convenția.

Să nu uităm ce a realizat Convenția, prin munca acestei Curți și prin munca dumneavoastră ca judecători naționali.

Și să nu uităm ce rămâne de făcut.

Doamnelor și domnilor,

Este pentru prima dată când o personalitate italiană de prim rang ne onorează ținând discursul tradițional la începutul ședinței noastre solemne.

Într-adevăr, o figură de prim rang, deoarece Silvana Sciarra este judecător la Curtea Constituțională a Italiei din 2014 - Curte pe care o prezidează din septembrie anul trecut.

Dna Sciarra, Președintele Curții Constituționale,

Drumurile noastre profesionale, dedicate dreptului european și construcției unei Europe a drepturilor și libertăților, s-au intersectat cu mai multe ocazii.

Sunteți un specialist recunoscut în dreptul muncii și ați pregătit generații de studenți la Institutul Universitar din Florența - studenți care au salutat cu entuziasm recenta dumneavoastră alegere în calitate de Președinte.

În timp ce drepturile sociale sunt domeniul dumneavoastră preferat, sunteți de mult timp pasionată de drepturile omului și ați scris foarte mult despre preeminența dreptului și pluralism. Aceste subiecte, care se află în centrul misiunii noastre, sunt mai actuale ca niciodată.

Prin urmare, așteptăm cu nerăbdare și vă invit cu mare plăcere să ne vorbiți.